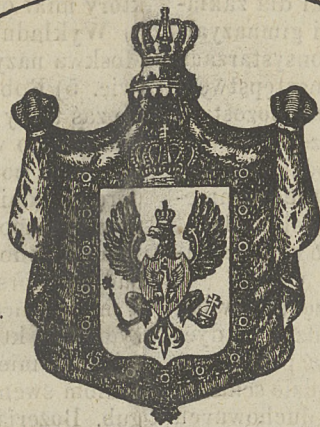

GAZETA W. KSIĘSTWA POZNAŃSKIEGO.

PRZEDPŁATA:

ćwierćrocznie dla miasta Poznania 1 Tal.
20 Sgr. na całe Prussy 2 Tal.

INSERATY:

1 Sgr. 3 Fen. od wiersza na 1 szerokości
przyjmują się tylko w Ekspedycyi.

Drukiem i nakładem Drukarni Nadwornej W. Deckera i Spółki w Poznaniu. — Redaktor odpowiedzialny: N. Kamiński w Poznaniu.

Telegraficzne wiadomości Gaz. W. Ks. Pozn.

Berlin 11 Maja. — Naj. Pan wrócił tu dziś przedpołudniem o godz. 9 w dobrym zdrowiu z Kolonii. Następczyni tronu wyjeżdża dziś porą nocną do Flensburga w skutek zaproszenia jej przez małżonka. Za kilka dni tu wróci.

Hamburg, 10 Maja. — Utworzył się tu komitet do opatrywania i podejmowania rannych we wczorajszej bitwie morskiej.

— Gazeta wychodząca w Cuxhaven ogłosiła następujący do-
datek nadzwyczajny: wczoraj po południu zaszła bitwa morska w po-
łudniowej stronie wyspy Helgoland między austriackopruską eska-
drą a duńskimi 3 fregatami, która trwała przez dwie godziny
Duńczykowie odpłynęli na północ; ponieważ fregata Schwarzenberg
paliła się, przeto sprzymierzona eskadra ścigać nie mogła Duńczy-
ków. Strata Duńczyków jest niewiadoma. „Schwarzenberg“ ma
170 poległych i rannych, pomiędzy ostatnimi wielu ciężko ran-
nych, „Radetzky“ ma pięciu rannych, na pruskich kanonier-
kach żadnego rannego. Osady walczyły z wielką odwagą i pogardą
śmierci. Szybkość kanonierek pruskich i dział znakomitość odzna-
czyła się. Komitet utworzony dla podejmowania rannych znalazł
u obywateli wsparcia wszelkiego rodzaju.

— Wedle telegramu z Cuxhaven, odpłynął parowiec pruski
„Orzeł“ dziś po południu o godzinie 4 z ciężko rannymi do Ham-
burga.

— Z Helgolandu donoszą o godzinie 5 minut 15 po południu
o stoczeniu bitwy między Duńczykami a eskadrą austriacko-pruską
na południe od tej wyspy. Po bitwie popłynęli Duńczykowie w kie-
runku wschodnim, a eskadra niemiecka stanęła za wysypiskiem hel-
golandskim. (Jest to skraj piaszczysty ciągnący się równolegle od
wyspy Helgoland, za który wpłynąć można od południa.)

Według innego telegramu hamburskiego bitwa ta stoczona zo-
stała między ujściem Elby a Helgolandem.

Londyn 10 Maja. — Na posiedzeniu wczorajszym na zapyta-
nie Donoughmora odpowiedział Russel, że zaproponowano na kon-
ferencji proste zaprzestanie kroków nieprzyjacielskich lub zawiesze-
nie broni, ostatnie z opuszczeniem Jutlandyi i Alsen. Dania wybrała
proste zaprzestanie kroków nieprzyjacielskich.

— Wniosek Strathedena o rezolucyę, że Rosya w skutek po-
gwałcenia traktatów utraciła panowanie nad Polską, zwałczają Rus-
sel. W skutek tego cofnięto wniosek.

— W izbie niższej odpowiedział Grey na interpellacyę Os-
borna, że wedle telegramu od gubernatora Helgolandu do urzędu ko-
lonialnego, zaszła bitwa morska na morzu północnem między 2 fre-
gatami i 3 kanonierkami składającymi eskadrę austriacko-pruską
a 2 duńskimi fregatami i duńską korwetą.

Frankfurt n. M. 10 Maja wieczorem. — Wedle wieczornej
Postzeitung, która zamieściła telegram wiedeński, zgodziły się
mocarstwa konferencyjne na przystąpienie na przyszłej sesyi czwart-
kowej do układów pokojowych. Widoki są pomyślne.

Hanower 10 Maja. — Na posiedzeniu dzisiejszem izby szla-
checkiej wniesiono uchwałę izby deputowanych, dotyczącą polityki
ministra spraw zewnętrznych hr. Platena. Minister spraw wewnę-
trznych Hammerstein oświadczył, że rząd odmawia wszelkiej dysku-
syi nad rozmową w tej mierze Platena; nie ustaje w swoich usiło-
waniach za niepodległością księstw. Hanower nie wystąpi jedno-
stronnie w kwestyi sukcesyjnej. Minister odczytuje oświadczenie
Platena: sprawozdanie posła angielskiego nie zawiera zupełnego

i trafnego obrazu. Tenże nie zawiera nic o zastrzeżeniu ze strony
Platena prawa niemieckiego i tegoż przekonanie o potrzebie oddzie-
lenia księstw od Danii. Na zapytanie Rösinga, czyli rząd poczytuje
oddzielenie od Danii za niepodległość księstw, dał Hammerstein
odповідź wątpliwą. Rosprawy jutro nastąpią.

Berlin, 11 Maja. — Najj. Pan raczył udzielić dyrektorowi poczt
Wittenbergowi w Iserlohn, nadinspektorowi poborowemu Müllen-
heimowi w Lübben i superintendentowi Lengerichowi w Demminie
order orła czerwonego 3 klasy na pętlicy i b. inspektorowi poborowemu
Wolffowi w Czarnkowie order orła czerwonego 4 klasy; a zamianować
dotychczasowych asesorów rejencyjnych Pohlanda w Minden, Ka-
glera w Opolu, Favreau w Diseldorfie, de Cuvry w Koblency, Tissen-
a w Magdeburgu, Heitmana w Monasterze, Sandena w Koes-
linie, Specocissa w Bydgoszczy, Boeckha w Berlinie, Leipzigera
w Poczdamie, Herzoga, na teraz w Berlinie, Müllera w Monaste-
rze, Bechtolda i Ehrenscherdta w Opolu, bar Vincke w Ko-
blency i Wolfa w Berlinie radzcami rejencyjnymi.

Koblencya 9 Maja. — Król pruski stanął wraz z małżonką wczoraj
wieczorem o godzinie 8 w naszym mieście i był przyjmowanym przez
władze wojskowe i cywilne. Wieczorem była iluminacya. Jutro poświę-
cenie wiszącego mostu na Renie.

Berlin 10go Maja. — Na wczorajszej konferencji porozumiano się
względem zaprzestania kroków nieprzyjacielskich. Chociaż mocarstwa
niemieckie cofnęły swe żądanie względem wydania zabranych okrętów,
jednakowoż Dania nie przystała na formalne zawieszenie broni, tylko na
proste zaprzestanie kroków nieprzyjacielskich przez 4 tygodnie z zatrzy-
maniem teraźniejszych stanowisk. Wcale się nie troszcza w Kopenhadze
o los Jutlandyi, byle nie odstąpić od zasady duńskiej.

Równocześnie z wypadkiem konferencji poniedziałkowej zaszła bi-
twa zacięta na morzu na południe od Helgolandu. Gdy fregata austria-
cka zaczęła się palić, Duńczykowie przeważyli na swoją stronę zwycię-
stwo, gdyż pruskie kanonierki były za małe, aby się mierzyć z Duńczy-
kami. Z tego powodu cofnęła się sprzymierzona eskadra za duni helgo-
landskie. Z Brestu wyruszyły 3 większe austriackie okręty wojenne na
morze północne. Za późno więc przybędą. (Nat. Ztg.)

— Wedle sztokolmskiej depeszy zamieszczonej w Independance
belge z dnia 7 Maja 15 okrętów wojennych szwedzkich i norweskich
zbierze się w dniu 15go Maja w Gothenburgu pod dowództwem księcia
Oskara, aby się oprzeć wszelkiemu pokuszeniu się eskadry austriacko-
pruskiej o wpłynięcie na Bałtyk i wysadzenie wojsk niemieckich na See-
landyi.

Królestwo Polskie.

Dzisiejsze występowanie Rosyi w królestwie polskiem, mówi Ostsee
Zeitung, ma dążności panslawistyczne, jak swego czasu Wielopolskiego,
napiętnowane pierwiastkiem polskim, tak teraz pierwiastkiem czysto
moskiewskim, który popiera w moc instrukcyi otrzymanych radzca stanu
Miliutin. Obie te dążności miały w sercu nienawiść przeciw Niemcom,
a na celu rozszerzenie potęgi curatu na zachód. Zasadą moskiewskiego
panslawizmu jest przeobrażenie wszystkich Sławian wraz z Polakami
na prawdziwych Moskali, pod względem religii, stosunków społecznych
i tendencji carskich. Wskutek tego już teraz Moskale zaprowadzają
wielkie zmiany w administracyi a podkopują katolicyzm, niedopuszczając
go do znoszenia się wprost z głową kościoła, ojcem świętym i wprost
wydają rozkazy biskupom, aby w duchu moskiewskim postępowali. Nie
są to wynalazki, ale czyste fakta, które świadczą o drzewie, które takie
wydaje owoce.

— Wspomnieliśmy poprzednio w dzienniku naszym o projekcie Mura-
wiewa sprowadzenia nauczycieli wiejskich do prowincyi litewskich z głębi
Rosyi. Projekt ten zyskał obecnie najwyższe zatwierdzenie i zaczyna
wchodzić w życie. Aby pojąć całą jego doniosłość, potrzeba mieć na
uwadze najpierw dotychczasowy stan Litwy, a potem naturę groźącego
jej niebezpieczeństwa. Apostazyja Siemiaszki i wyższych dygnitarzy ko-
ścielnych nie zdołała zatrzeć w masie duchowieństwa przywiązania do
Unii i Polski. Zmuszone przez okrucieństwa i gwałty, uległo ono pod

żelazną ręką Mikołaja, czekając z upragnieniem chwili, w którejby mogło zadość uczynić potrzebie wewnętrznej wiary i pocucia. Duchowieństwo litewskie wraz ze służbą cerkiewną (cerkownym pryncypem) stanowi według praw moskiewskich osobny stan duchowny (duchownoje zwanje), z którego złożona jest wyłącznie nie tylko hierarchia cerkiewna aż do najniższych stopni ale nadto wytwarza się stan nauczycielski dla zakładów duchownych seminariów, szkół ludowych a w części i gimnazjalnych, oraz obsadone bywają liczne posady urzędnicze przy konsystarzach i innych dykasteryach duchownego zarządu. Naturalnem następstwem tego stanu rzeczy było, iż przywiązanie do tradycji polskiej pozostało górujące we wszystkich tych kierunkach, oficjalnie tylko przeprowadzonej schizmy i moskiewizmu. Po Murawiewie należało spodziewać się, że tego nie ścierpi. I otóż powstaje nowy ukaz, wymierzony nie już przeciwko narodowości polskiej bezpośrednio, lecz przeciw litewskim dysunitom, których w wyższych i wpływowych na ludność klasach chce zastąpić przez nowosprowadzonych z głębi Rosji apostołów.

Ukaz ten da się zarówno stosować do nauczycieli i urzędników jak i do duchowieństwa, które w Rosji nie zależy ściśle od podziałów dycezyalnych, lecz według uznania władzy urzędniczej może być przenoszone z miejsca na miejsce. Na Wołyniu, Podolu i Ukrainie, gdzie schizma trwa już czas dłuższy, zdarzają się często przesiedlenia duchownych o 200 lub 300 mil. Duchowieństwo litewskie niedawno dopiero poddane władzy Synodu, zatrzymało dotychczas przywilej nietykalności swych siedzib. Przy zastosowaniu obecnego ukazu pod wpływem moskiewskiego żywiołu, dominującego po wszechwładnych kancelaryach, duchowieństwo litewskie związane z Polską wspomnieniami katolicyzmu, swobody i tym naturalnym węzłem cywilizacyjnym, który spajał z sobą wszystkich obywateli wspólnej ojczyzny, ustępować musi miejsca klasie ludzi, która z krajem nie ma żadnej łączności i nadal mieć nie może już dla samej niskiej swej oświaty i nie zbyt wzorowej moralności. Czem jest duchowieństwo moskiewskie, o tem najlepsze dają nam świadectwo sami Rosjanie (Dołgorukow, Hercen i inni), zwiąc je policją sumienia. Urzędnicy i nauczyciele liczący się do duchownego stanu, daleko zepsuciem swoim zostawiają poza sobą duchowieństwo. Opinia Rosjan cechuje ich zwykle nazwą kutejników, łącząc z tym wyrazem pojęcie nieprzynoszące chwały tym, którym ją nadają. Dotychczasowe duchowieństwo schizmatyczne na Litwie, zanim je Murawjew przesiedlić zdoła, wciśnięte pomiędzy absolutyzm urzędników, którzy niem rządzić będą, a intrygi i kontrole nauczycieli wiejskich, którzy wśród ludu nie omieszkają propagować moskiewizmu, znajdzie się w bardzo przykrem dla siebie i sprawy polskiej położeniu.

Cała nadziejna na przyszłość w sprawiedliwości dziejowej i w tej sile moralnej narodu, o którą niejedno pokuszenie Murawiewa rozbić się musi. Wszak sprowadzeni z wielkim kosztem i zachodem urzędnicy cywilni, według własnych słów Murawiewa okazują się niemożliwi dla licznych nadużyć w służbie. Nie można wątpić, że klasa urzędników i nauczycieli duchownych, nie równie od poprzednich gorsza, przy zetknięciu się z ludem i duchowieństwem, wręcz przeciwnie zamierzonym odda usługi i rządowi. Ukaz pomieniony według Wileńskiego Wiestnika brzmi jak następuje:

»Pan oberprokurator najświętszego synodu uwiadomił p. głównego naczelnika kraju, że car na najpoddanniejsze przedstawienie jego p. oberprokuratora żądania p. głównego naczelnika kraju w dniu 7 (19) Kwietnia, najmiłościwiej zatwierdził raczył projekt zachodniego komitetu, o wyznaczeniu służącym w zachodnim kraju urzędnikom i nauczycielom duchownego zarządu prawosławnego wyznania z kontrybucji majątków obywatelskich, pieniężnej zapomogi do wysokości nieprzenoszącej 50% dotychczas pobieranej przez nich etatowej pensji, nie rozszerzając wszakże tego przywileju na kancelaryjnych posługaczy otrzymujących wynagrodzenie podług pracy i zasług. Niezależnie od tego w widokach zachęcenia osób rosyjskiego pochodzenia do przejścia w służbę w zachodnie kraje, rozkazać, aby wszystkim urzędnikom i nauczycielom rosyjskiego pochodzenia przechodzącym na służbę do prawosławnego duchownego zarządu z innych gubernii w Zachodnie, wydawać pieniądze na koszt podróży, według ustanowionej prawem stopy, bez względu na odległość.

— Korespondent z Kowieńskiego pisze: Okolice Ibianny była spalona nie wprost z rozporządzenia Murawiewa, jak głosi Wileński Wiestnik, lecz dowolnie, bez sądu i śledztwa nawet, przez pułkownika kawalerji Kniazia Jaszwiła. Bohater ten w Czerwcu wyjechał z Kowna z oddziałem kawalerji w celu przygotowania ludu do przyjęcia broni przeciw powstańcom. Propagując w ten sposób Jaszwił szczęśliwie dojechał do Poniewieża. Poniewież składa się ze starego na prawej, i nowego miasta na lewej stronie Niewiaży. Miejskowa załoga moskiewska kwaterowała na nowym mieście. Jaszwił z kawalerją zatrzymał się na starym mieście. W mieście ktoś puścił fałszywą pogłoskę, że zbliżył się oddział powstańców pod dowództwem Ludkiewicza, na którą to wiadomość waleczny Jaszwił bez odzienia w białiznie tylko uciekł konno do nowego miasta. Missya Jaszwiła nie przyniosła spodziewanych przez niego skutków, bo lud do takiego stopnia nie mógł ukryć oburzenia przeciw Moskalom, że nawet Jaszwił to spostrzegł i Moskwa zaniechała swego projektu, widząc wyraźnie, że broń przez nich dana i ochotnicy, którzy ją przyjęli, przeszliby do oddziałów powstańczych. Tak więc Jaszwił musiał wracać do Kowna i po drodze bez żadnego sądu i śledztwa spalił Ibianny, a mieszkańców z żonami, dziećmi i dobytkiem popędził w jasyr do Kowna. Władza moskiewska w Kownie starała się wymóżyć na więźniach podpisy, że okolica została spalona w czasie boju, (którego tam nigdy nie było) obiecując za to wolność i wynagrodzenie strat, w przeciwnym zaś razie, grożono Syberyą. Lecz szlachta nie uwierzyła obietnicom moskiewskim, i groźby nie mogły wymóżyć fałszywych zeznań, i dla tego to Murawiew, któremu na podobnych wybiegach nie zbywa, ogło-

sił w Wil. Wiestniku urojone śledztwo, którego nigdy nie było, a którego wszystkie punkta są fałszywe. 1) tak: 1) oddział Czarnoskalskiego formował się nie w Ibiannach, lecz w Orłowskiej puszczy o 2 mile od Kowna i 3 od Ibiann. Oddział Małeckiego nigdy nie był bliżej nad 6 mil od Ibiann. 2) Suzin i Małeckii nigdy nie mieli oddziałów. (Suzin nie ten, który miał oddział w Augustowskim) był w oddziale Czarnoskalskiego.) 3) Wykładnia najbliższej od Ibiann był na mil 8. 4) Żandarmów, jak ich Moskwa nazywa wieszających nigdy nie było w kowieńskim województwie. 5) Robak miał oddział konnych strzelców, nie zaś żandarmów. Co się zaś tyczy tego zarzutu, że na 30 i 35 wiorst od Ibiann trzymali się powstańcy, to w całym kowieńskim województwie wyjąwszy rosieński i teliżewski powiat nie ma punktu takiego, od którego na 20 wiorst choć parę tygodni nie było powstańców. Jeżeli za to spalono Ibianny, to samo powinno spotkać każdą chałupę położoną w Kowieńskim, a naprzód samo Kowno, od którego powstańcy przez cały rok nie oddalali się dalej nad 28 wiorst, a po kilka miesięcy trzymali się na 10 i 14 wiorst. 7) Z mieszkańców okolicy Ibiann stosunki ściśle z władzami miewał tylko żyd Icek, który ujęty przez Moskali, stał się ich szpiegiem i wiele zaszkodził mieszkańcom Ibiann i okolic tak wielkie zasługi przyniósł Moskalom swemi zawsze fałszywymi donosami, że u naczelnika 1 odd. kow. gub. Bożerjanowa bywa na herbacie. Człowiek ten nim został schwytany przez Moskwę, służył sprawie narodowej z pełnem oddaniem się. 8) Inni mieszkańcy Ibiann nigdy nie zachodzili nawet do obozu. D. P.

— Liczne aresztowania, jakie się u nas ciągle odbywają, powodowane są po większej części chęcią zysku. Gdzie tylko Moskale przy rewizji znajdują pieniądze, takowe zabierają bez ceremonii jako kontrabandę wojenną; gdzie ich nie znajdują, dziwią się, że ich nie ma i wypytują podejrzliwie, gdzie gospodarz ma swoje fundusze? Kontrybucje zastosowywane bywają nie do stopnia przewinienia, lecz do stopnia zamożności kontrybuenta; a zamożnych obywateli szczególniej prześladowają Moskale, posiadanie majątku stało się bowiem przestępstwem. Jenerał Trepow i oberpolicmajster Frederiks głównie odznaczają się zapalem w ściganiu tego rodzaju przestępstw. Wszystkie owe kary, w Dzienniku Powszechnym ogłaszane, nałożone były jedynie dla tego, żeby z bogaciami nigdy nie dające się napełnić kieszenie policyjne.

W papierach zabranych przy jednej z rewizji, znaleziono wezwanie naczelnika miasta do zamożnego tutejszego obywatela Kadłubowskiego, sześćdziesięciokilkuletniego starca, ażeby drugiemu tutejszemu obywatelowi p. H. niewypłacał należnych sum, dla tego, iż ten ostatni ociąga się z opłatą podatku narodowego. Aresztowano obudwóch, a jakkolwiek okazało się, że żaden z nich nie miał styczności z naczelnikiem miasta, a Kadłubowski nie czytał nigdy tego wezwania, gdyż mu go jeszcze nie nadesłano, skazano go na zapłacenie 4500 rs. kontrybucji. Gdzie indziej, nawet o takie preteksta nie starają się w nakładaniu kar pieniężnych. Krew i pieniądze! oto godło pacyfikatorów moskiewskich w Polsce działających.

Liczbę ofiar moskiewskiego gwałtu powiększyła znakomita i zacna poetka nasza, Marya Ilnicka. Męża jej, urzędnika banku polskiego, zabrano kilka dni wcześniej. Przy rewizji, wtenczas odbytej, znaleziono 15,000 złp. w listach zastawnych i kilkadziesiąt rubli drobnych pieniędzy. Zabrano to co do grosza, a był to ich cały majątek; ledwo na usilne przedstawienia, zostawiono p. Ilnickiej 100 zł. na życie. Nieszczęśliwa kobieta leżała od tego czasu chora, a nowa napaść na nią policyi i aresztowanie jej samej, bardzo pogorszyło stan jej zdrowia. O ile wzniosłego umysłu i serca, o tyle wziętej budowy ciała i zdrowia, rozchorowała się tak ciężko wskutek barbarzyńskiej procedury moskiewskiej, że musiano ją w domu pozostawić pod strażą sześciu żołnierzy. Następnie jednak przewieziona została do cytadeli.

Mówiono tu jakiś czas o antagonizmie między Milutynem i Czerkaskim z jednej, a Bergiem i Giećewiczem z drugiej strony. Dwaj pierwsi lekceważą Berga i nieznajdą go dość powolnym narzędziem w swoim ręku; zdawało się im, że będą nim tak obracać jak Katkow Murawiewem. Tymczasem Berg mniej jest posłuszny i z trudnością daje się obracać tym dwom liberałom, co przyjechali do nas po dukatowe laury. Nie ma więc zgody w tryumwiracie rządzącym w Warszawie. Berg, Trepow, Milutyn są naczelne figury, o dwóch wspomnieliśmy już, trzeci pomiędzy nimi przymila się raz temu, to znowu drugiemu, a obydwóch za nos prowadzi. Zmyślony list niby jakiegoś polskiego księdza z Paryża do ks. Przybyłowskiego w Opatowskim, dotknął niezmiernie duchowieństwo i był dla księdza biskupa Rzewuskiego pobudką do napisania już drugiej odezwy do komisji oświecenia i wyznań. Ks. Rzewuski żąda odwołania tych potwarzy na duchowieństwo i religię w dzienniku rządowym miotanych; w przeciwnym razie zmuszonym będzie nałożyć na ten organ rządowy cenzurę i wiernym czytać go zakazać. »Ludzie najemni otaczający namiestnika cesarskiego, pisze w tej odezwie ks. Rzewuski, spotwarzają kościół niecnymi wymysłami i hańbią władzę, której pragną się przysłużyć.«

Księdzu biskupowi Popielowi na odezwę w tymże samym przedmiocie wystosowaną, odpowiedziano bardzo niezręcznym wykretem, że w Dzienniku Powszechnym część urzędowa ściśle jest oddzielona od nieurzędowej i że za tę drugą redakcyą (!!) nie bierze odpowiedzialności.

Francya.

Paryż, 8 Maja. — Clarendon i Granville nieprzybędą do Paryża, bo są widoki, że konferencya chwilowo znajdzie lekarstwo na jakie takie zaprzestanie kroków nieprzyjacielskich w Danii. Francya odgrywa rolę wciąż obojętnej mówią, na co się przydadzą konferencye, bez poruszenia innych kwestyi i radykalnego ich załatwienia. Wszystkie chwilowe gojenia, ukrywają jeszcze głębiej zapalenie.

— Pan Magne, były minister skarbu, był wczoraj na obiedzie u cesarza, ponieważ go pod pewnym warunkiem pochwalił w swej sławnej

mojowi budżetowej pan Thiers. Pan Magne wydał broszurę o finansach, podał oprócz tego pamiętnik cesarzowi, zawierający zupełnie nowy plan finansowy.

— Jutro wystąpi minister stanu Rouher z mową, aby zatrzeć wrażenie mowy Thiersa.

Austria.

Wiedeń, 7. maja. Czytamy w Presse: Według wiarogodnych doniesień paryskich, poseł rosyjski miał rozmowę z p. Drouyn de Lhuys, i z goryczą wyrażał się o mowie papieża o Polsce. P. Drouyn odpowiedział, że Ojciec ś. spełnia tylko święty obowiązek, piętnując przed Europą systematyczne przesładowanie kościoła katolickiego w Polsce. Smutną jest rzeczą i szkodliwe mieć może następstwa, że rząd rosyjski przyznał, że w tym punkcie nie wykonywał sprawiedliwości. Kiedy poseł rosyjski wyraził z zaskoczeniem, że jest to zapewne prywatne tylko zdanie p. Drouyn de Lhuys, a nie zdanie rządu cesarskiego, oświadczył minister francuski: Monarcha mój podziela uczucia, którym ja słów używam, i żałować przychodzi, iż Francya w usiłowaniach swoich na rzecz Polski pozostała ośobnioną. P. Drouyn udzielił obszernego uwiadomienia o tym wypadku posłom austriackiemu i angielskiemu. Książę Gorczaków w nocy okólnie oświadcza, iż kwestya polska jest wewnętrzną sprawą monarchii i nigdy nie może być przedmiotem kongresu europejskiego.

— Wedle D. A. Ztg. miał książę Metternich na rozkaz dany mu ztąd telegrafem zażądać od rządu cesarskiego wyjaśnienia co do listu ks. Napoleona do komitetu weneckiego. Wskutek tego otrzymał p. ambasador austriacki odpowiedź od samego cesarza tej treści, że przykro mu jest, iż list jego kuzyna, o którym początkowo nic nie wiedział, został ogłoszony publicznie, że przecież otwarcie wyznać musi, iż zdania przez ks. Napoleona w owym liście wyrażone najzupełniej podziela, tem bardziej, że nie wątpi, iż rychlej czy później i rząd austriacki powęźmie przekonanie, że one obejmują jedyną rękojmnię utrwalenia pokoju we Włoszech.

— Polowania na ludzi szukających schronienia w Galicyi, odbywają się nieustannie, szczególnie na prowincyi, gdy w samym Lwowie dziś mniej rewizyi i chwytaniny przechodniów, niż przed ogłoszeniem stanu oblężenia. Lecz po wsiach hulają sobie panowie Austriacy w najlepsze. W niektórych domach ziemiańskich odbywają się przetrząsania codziennie niemal, a czasami i dwa razy na dzień. Uwzięń zaś niepodobna się nawet doliczyć, zwłaszcza, że dziennikom miejscowym o tem wszyskiem pisać nie wolno. Władzom tutejszym uroiło się widocznie, że skoro nietutejszych wydała z kraju, a z ludzi miejscowych wybiorą część znaczną znanych z patryotyzmu obywateli, uniemożliwią tem samem dalsze trwanie powstania, które ich zdaniem bez pomocy z prowincyi naszej żadną miarą ostać się nie może. W tym celu ogłosiły stan oblężenia i zmusiły dziennikarstwo do milczenia.

Wracając do stósunków tutejszych, muszę wam donieść, że niektóre z powięzionych kobiet, a mianowicie panie Wildową, Zerdzińską, Hili-chową, Nanowską i pannę Gostyńską wypuszczono za kaucyą. Każda z nich złożywszy 500 austriackich guldenów pozostanie aż do ukończenia śledztwa na wolności. Przesłuchiwało zaś wiele innych kobiet, a między innemi pannę Felicyą Wasilewską, panią Orzechowiczową, zarzucając każdej, że należała do stowarzyszenia kobiet pod nazwą »stowarzyszenia Klaudyi.« Najbardziej jednakże szukały władze rakuskie pani Heleny Pawlikowskiej, żony Mieczysława, właściciela Medyki, siedzącego w więzieniu. Szczęściem dla niej, że po znalezieniu u niej podczas rewizyi wielu papierów, nie uwieziono jej zaraz, a tak miała dość czasu wydalić się za granicę. Gdyby się bowiem była dostała w ręce audytorów i sądu wojennego, skazanoby ją pewnie na bardzo długie więzienie, wnosząc z gorliwości, z jaką jej wszędzie szukano. Jest to istotnie zaciekleść, z którą i Moskałe popisacby się mogli. I cóż mogły kobiety nasze zawinić? Oto starały się nieść ulgę i pomoc rannym, uwiezionym, wywożonym lub internowanym rodakom.

Kronika miejscowa.

— Ze Sredzkiego donoszą nam, że zabrana w okolicy Srody odzież powstańcza ogranicza się na najwyżej 200 płaszczach, że zatem wartość jej szacowana przez korespondenta z Gniezna na 20,000 tal. niezmiernie była przesadzona, i może tylko 20 część tej sumy wynosiła.

Ze Sredzkiego, 8 Maja. — W dniu 7 Maja odbyła się trzecia rewizya bardzo ścisła w Komornikach.

Trzcianka, 8 Maja. — Dr. Henryk Szuman z Władysławowa na własne żądanie przeniesiony został z berlińskiej Hausvogtei do tutejszego więzienia sądowego, aby mógł się zająć uporządkowaniem swych interesów familijnych. D. P.

Rogoźno, 5. maja. Jakie to skutki z niepilnowania i praw i obowiązków obywatelskich, oto mała próbka z naszego tu miasta. W miejsce czterech występujących reprezentantów narodowości niemieckiej, obierano wczoraj nowych. Godzina 8, o której wybory miały się rozpocząć nadeszła, zeszli się i członkowie trzech narodowości, aby głosowanie na trzecią klasę rozpocząć. Z żydowskiej strony postawiono kandydata dotychczasowego prezesa reprezentacyi narodowości niemieckiej; chrześcianie, gdyż Polacy i Niemcy zawarli byli kompromis, kandydata Polaka. Głosowanie nastąpiło i skończyło się na tem, że znaczną większością kandydat polski przeszedł. Po południu miała się popisać klasa druga. Z chrześcian przybyło, jeżeli się nie mylę, dwunastu, reszta zaś, tą razą tylko trzydziestu, już sobie cokolwiek wygodna, czy to dla tego, że im się kandydaci nie podobali, czy też może, niechęć siętatkami drobnostkami zajmować, została w domu. Przeciwnie z żydowskiej strony przybyli nietylko ci, którzy mieli nogi, ale i ci, którzy mając nogi, nie mogli chodzić. A to jak? Oto przywieźli chromego przed ratusz, a wzięwszy go na ręce, na plac głosowania zanieśli. Chrześcianie widząc

przeważającą siłę, opuszczają plac dobrowolnie, i pozwalają przeciwnikom spokojnie dwóch kandydatów ichże przeprowadzić. Przychodzi kolej na klasę pierwszą. Kandydatem ze strony Polaków i Niemców był tutaj ten sam, którego żydzi w trzeciej klasie byli postawili; nadzieja więc obrania go była nietylko wielka ale i pewna. Sprzymierzeni przeto panowie pierwszej klasy, nie chcąc się zbyt znacznie oddaniem głosu męczyć, pozostawili ten ambaras swoim przeciwnikom i po części wcale się nie pokazali. Tymczasem żydzi upojeni zwycięstwem w drugiej klasie, prezesa, który ich najgorętsze życzenia był wypełnił, opuściwszy większością 3 tylko głosów obrali sobie kandydata swojej narodowości. Przyszła reprezentacya miasta będzie się składała zatem z 3 Polaków, 2 Niemców, 7 żydów. Już to nie jeden dowód, że gdzie krzyku i gadaniny wiele, tam zwykle uczynku albo wcale nic, albo bardzo mało. Zresztą toczy się koło. Niemcy, którzy po odezwaniu się narodowości, w każdej ogólnej sprawie łączyli się z żydami przeciw Polakom, pomogą tą razą ostatnim do przeprowadzenia może nie jednej uchwały. D. P.

Gniezno, 9 Maja. — W zeszłą sobotę eskortowało wojsko 4 politycznych więźniów z Gniezna przez Chwałkowo do Kostrzyna i ztamtąd dalej do Poznania. Po dwóch więźniów związano do kupy. Dwóch z nich było rannych, jeden w piersi, drugi zaś w nogę w ten sposób raniony, że dla ran dobrze biegać nie mógł i z takowych krew plużyła. Byłem naocznym świadkiem eskorty tej przez Ckwałkowo.

Łuszczanowo pod Żerkowem, 6 Maja. — Nasza okolica dotychczas spokojna została zaniepokojoną licznymi rewizjami powtarzającymi się niemal codzień. W przeszły tydzień zrewidowało tu wojsko z Żerkowa całą okolicę składającą się z czterestu wsi i rozległych lasów. Celem rewizyi było, wniknąć na ślad jakichś »insurgentów«, którzy tu mieli przechodzić w liczbie 30; a może szukano ukrytej broni, lecz jak jedno, tak i drugie okazało się bezskutecznem. Tej rewizyi towarzyszyli p. komisarz Wolniewicz i żandarm Lompa z Żerkowa.

W piątek 29 Kwietnia udałem się do Bieździadowa, celem odwiedzenia tamecznego nauczyciela Kozielskiego, a wkrótce całą wieś obstawiono wojskiem; w tem wchodzi p. komisarz z żołnierzami, i pyta mnie się z kąd jestem i czy mam legitymacyą? Ja ponieważ tylko się pół mili z domu oddaliłem; odpowiedziałem mu, iż takowej nieposiadam. Mój komisarz z Mieszkowa powiedział mi, że tylko osobom udającym się za granicę i daleko w podróż takowe się udziela. Ja pana nie znam; odpowiedział p. komisarz, i pan nie jesteś z mojego komisaryatu, więc muszę pana aresztować. Odprowadzono mnie do Żerkowa i uwieziono na odwachu, gdzie niejedno »verfluchter Koschinier« wymówione przez żołnierzy dostało się do moich uszu; wzięto mnie do protokołu, i na drugi dzień, odprowadzono pod eskortą dwóch dragonów z dobytymi szablami i nabitą bronią do Mieszkowa, wśród powszechnego śmiechu i zadziwienia tutejszych mieszkańców, którzy mnie począwszy od małego dziecka wszyscy znają; tak w Żerkowie, jako i po wsiach. Przybywszy do Mieszkowa do komisarza, myślałem, że się na tem nie skończy, i że mnie odesła dalej, ale p. komisarz, skoro przeczytał protokół, i poznał, iż to samo w nim stoi co w moim paszporcie, który mu oddałem, przybywszy z ostatniej podróży z Wrocławia, natychmiast bez żadnego egzaminowania mnie uwolnił. Następcza się uwaga, iż gdybym się chciał udać do Mieszkowa po legitymacyą, toby mnie też można na drodze aresztować, ponieważ do Mieszkowa jest mila, a do Bieździadowa tylko pół mili drogi. Człowiek nie jest pewien bez legitymacyi do pobliskiej wsi się udać, ponieważ są u nas wypadki, że skoro się ze wsi oddalisz, a już patrol na drodze atakuje, pytając się każdego o jakiś papier.

Franciszek Podemski, złotnik.

Z pod Wolsztyna, 7 Maja. — Na rekwizycyą radcy kamergerychtu p. Krügera z Berlina wysłał sąd powiatowy wolsztyński pp. Hankiego dyrektora kancelaryi i Wagnera egzekutora sądowego do Gościeszyna, którzy dziś przed południem wszystkie nawet najdrobniejsze rzeczy p. Walerego Mrowińskiego, byłego zarządcy majątności Gościeszynskiej, obecnie w Hausvogtei uwiezionego, nietylko spisali, ale spisawszy zaraz takowe ze sobą zabrali, nie wyłączając nawet podartych butów, starych gospodarskich kalendarzy itd.

Powodem zabrania rzeczy ma być, jak się p. radca kamergerychtu wyraził w swej rekwizycyi, zbrodnia stanu, o którą p. Mrowińskiego na na mocy §§ 61 i 62 prawa karnego obwiniono. D. P.

Z pod Nowego Miasta, 8. maja. W naszej okolicy ciągle rewizye, chociaż bezowocowne, dużo robią jednakowoż subiekcyi. Szczególniej Boguszyn, własność p. Ludwika Szczanieckiego, obecnie uwiezionego w Hausvogtei, pod szczególniejszą pozostaje bacznością załogującego w Książu i Nowemmieście wojska i okolicznych żandarmów. W przeszłym tygodniu trzy rewizye, prawie dzień za dniem się odbywały; szukano broni i mnndurów, które, jak jedna z wielu fałszywych denuncyacji opiewała, miały być ukryte w oranżeryi. Nic jednakowoż nie znaleziono. Mimo to przybyła załoga z Książa, składająca się z podoficera, gifrejtra i 14 szeregowych i stanęła w Boguszynie na kwaterze. Każdy przybywający ulega rewizyi i zapytaniu o legitymacyą. W dzień i w nocy wojsko patroluje w okolicy i po podwórzu, oprócz tego w nocy zmienia się warta przed kwaterą co dwie godziny i posterunek chodzi z nabitą bronią. Jesteśmy przynajmniej pewni od złodzieja, których tu w okolicy nie braknie.

Zwraca się uwagę przybywającym do Boguszyna, aby się w legitymacyą dostateczną opatrzyli, gdyż inaczej mogą się wystawić na przyjęcie przejechania się do Pleszewa do p. landrata, jak się to stało przy pierwszej z rzędu rewizyi z p. W., obecnie się tam znajdującym. Pan landrat wprawdzie aresztanta, natychmiast zreknoskowanego z aresztu uwolnił, przepisaawszy mu jednak »Marschrout« (miejsce transportu zastępującą) i do domu odesłał.

Sroda, 9 Maja. — Nadzwyczajny ruch pomiędzy wojskiem stojącym obecnie w nadgranicznych powiatach od kilku tygodni; konne pa-

trole co chwila niemal spotykasz na wszystkich traktach; piechota nocą kantonuje po wsiach większych; rewizje odbywają się w każdej wsi bez wyjątku, czasami nawet dzień po dniu. W Nietrzanowie odbyto niedawno temu ósmą z porządku ścisłą rewizją bez najmniejszego rezultatu. Szukano broni i osób nietylko w zabudowaniach folwarcznych, ale także i u komorników.

Kościan, 8 Maja. — Aresztowano powtórnie p. Kazimierza Węclewskiego z Nielegowa z niewiadomej przyczyny.

Z pod Kostrzyna, 8 Maja. — Dnia 59 Kwietnia była w lesie siekierckim nader ścisła rewizja, odbyta przez oddział piechoty, kirasyerów i żandarmów, pod dowództwem oficerów. Nic nie znaleźli pomimo kilkogodzinnego szukania i świdrowania ziemi, lecz aresztowano dwóch ludzi, niemających dostatecznych legitymacji. Dnia 30 Kwietnia, tj. nazajutrz odbyła też sama siła zbrojna rewizję we wsi Śiekierki, gdzie każdą przetrzęsnięto chałupę, gumna, ogród, a wreszcie i dwór od piwnic aż do strychu. Nie znaleziono wszelako nic prawem zabronionego. Wszelki przejazd przez wieś był wzbronionym podczas rewizji. D. P.

Wiadomości literackie.

Poznań — Nr. 19. Ziemiańska wyszedł z druku i zawiera: O drzewie jako materyale budowlanym, fabrycznym i gospodarskim. A. K. Stelmasiewicz. O znaczeniu lasów w życiu przyrody. Dr. Szenic. Towarzystwa rolnicze: Odezwa zarządu głównego Towarzystwa ku wspieraniu urzędników gospodarczych W. Ks. Poznańskiego. Odezwa dyrekcji, Towarz. ku wpieraniu urzęd. gosp. powiatu węgrowskiego. Pracownia rolniczo-chemiczna: 105. Panu L. w Poznaniu. 106. Panu A. P. w Star-

OBWIESZCZENIE.

Pożyczka ziemiska wynosiła:

a. w 4 1/2 % listach zastawnych	13,759,200 Tal.
b. w 3 1/2 % listach zastawnych	11,787,260 "
w ogóle	25,546,460 Tal.

Z tych

1) umorzono do włącznie Sw. Jana 1863.	
a. w 4 1/2 % listach zastawnych	6,116,000 Tal.
b. w 3 1/2 % listach zastawnych	4,247,440 "
2) wypowiedziano ze strony dłużników w skutek abluicy rent i spłaty listów zastawnych	
a. w 4 1/2 % listach zastawnych	6,193,875 Tal.
b. w 3 1/2 % listach zastawnych	2,254,680 "
w ogóle	18,813,295 Tal.

pozostający więc kapitał w listach zastawnych wynosi 6,734,165 Tal.

Do funduszu kosztów i salaryów wpłynęło od Sw. Jana 1862 do Sw. Jana 1863.

1) prowizji od znajdujących się w funduszu właściwym listów zastawnych	57,329 Tal.	1 Sgr.	6 Fen.
2) należność od nowo wygotowanych listów zastaw.	1 "	27 "	3 "
3) 1/4 procentu przez dłużników na opędzenie kosztów administracji opłacanego	43,469 "	21 "	11 "
nadzwyczajnego dochodu. jako to: prowizji za przewiożenie, należności depozytowych, komorne-go z wynajętych pomieszczeń w domu Ziemstwa itd.	2,326 "	16 "	7 "
w ogóle	103,127 Tal.	7 Sgr.	3 Fen.

Wydano zaś na salarye, emerytury, gratyfikacje, dyety i koszty podróży, administracyą domu Ziemstwa, opłatę prowizji od listów zastawnych w Berlinie i Wrocławiu, portoryum i należności woźnych, insercye, druki, materyały piśmienne i do listów zastawnych, opał i światło, jako też inne koszty biurowe 42,253 Tal. 18 Sgr. 10 Fen.

które do funduszu właściwego wpłynęły.

Fundusz właściwy Ziemstwa wynosił do Sw. Jana 1863.

1) w listach zastawnych	
a. w 4 1/2 %	177,650 Tal.
b. 3 1/2 %	1,481,500 "
2) w gotowiznie	11,735 "
w ogóle	1,670,885 Tal. 17 Sgr. 6 Fen.

Do tego przychodzi:

3) kapitał dla Ziemstwa na gruntach pod liczbą 31. i 32. na Grobli w Poznaniu położonych zabipotekowanych w ilości	13,000 Tal.
z którego się dotychczas umorzyło	7,297 Tal. 5 Sgr.
należy się przeto ziemstwu	5,702 Tal. 25 Sgr.
4) dom Ziemstwa, którego budowa kosztowała	75,856 "
całkowity fundusz właściwy wynosi	1,753,444 Tal. 28 Sgr. 2 Fen.

Poznań, dnia 29. Kwietnia 1864.

Dyrekcya Jeneralna Ziemstwa.

Stowarzyszenie kupieckie w Poznaniu.

Zgromadzenie dnia 11. Maja 1864.

Zyto (wępel po 25 szefli) lepiej. Na Maj 33 3/4 list. i pien., na Maj Czerwiec 33 3/4 list. pien., na Czerwiec Lipiec 34 list. 33 3/4 pien., na Lipiec Sierpień 34 3/4 list. 2/3 pien., na Sierpień Wrzesień 35 1/4 — 1/2 pl., na Wrzesień Paźdz. 36 1/4 list. 1/6 pien.

Okowita (beczka 8000 proc. Trallesa) bez zmiany. Wypowiedziano 18,000 kwart. Na Maj 14 1/2 list. i pien., na Czerwiec 14 1/2 list. i pien., na Lipiec 15 list. 14 1/2 list. i pien., na Sier-

pień 15 1/3 list. 1/4 pien., na Wrzesień 15 1/2 list. 1/2 pien., na Paźdz. 15 1/4 list. 1/6 pien.

Wiadomości handlowe.

Berlin, 10. Maja.

Pszenica 49—63 tal.
Zyto na Maj i wiosnę 36 3/8 — 5/8 — 1/4 — 1/2 tal.,
Maj Czerwiec także, na Czerwiec Lipiec 37 1/2 do 1/4 — 1/2 tal., na Lipiec Sierpień 38 1/2 — 1/4 do 3/8 — 1/2 tal., na Wrzesień Paźdz. 40 1/4 — 1/2 do 40 — 1/4 tal.

Jęczmień wielki i mały 29—34 tal.

Groch do gotowania 38—46 tal.

kowcu pod Kobylinem. Narzędzia rolnicze: Wypielacz ręczny. Hipolit Cegielski. Rozmaitości: Rozmnażanie winnej macicy za pomocą pączków. Kompozycja do prania wełny i sukna, równie do bielenia płótna. Użycie naftalinu do smarowania machin.

Przybyli do Poznania dnia 11 Maja.

BAZAR: Niegolewski z Niegolewa, Zakrzewski z Targowej Górki, Zablocki z Witosławia, hr. Mielżyński z Iwna, Skórzewska z Zaniemyśla, Ostrowski z Gutów, Karśnicki z Mystek, Kowalski z Wysoczki, Nieżychońska z Granówka, Kraszkowska z Uzarzewa, Klepaczewski z Miłostawia.

STERNA HOTEL EUROPEJSKI: Ramke z Chociszewa, Flank i Freudenthal z Berlina, Starke z Lipska, Rohde z Nowogotomysła, Günther z Lipska, Bergmann z Lubeki, HOTEL DU NORD: Międzyński z Pawłowa, Szoldrski z Jaskowa, Koczorowski z Jasina, Mack, Schnakenberg i Schochow z Międzychodu.

MYLIUSA HOTEL DREZDEŃSKI: Philipp z Frankfurtu, Bath i Rössler z Drezna, Anklam z Szczecina, Keil z Snieżnej Góry. Schönborg i Freund z Berlina, Scharnek z Striegau, Spirach z Gdańska, Peters z Meklemburga.

HOTEL HERWIGA: Thaer z Panten, Bohn z Insterburga, Menike z Berlina, Steusloff z Leszna, Schuster, Scheer i Franke z Berlina, Biffard z Deidesheimu.

HOTEL BERLINSKI: Mikorski z Kruchowa, Chosłowski z Ulanowa, v. Thiele z Rawicza, Teplitz z Zielonej Góry.

POD CZARNYM ORŁEM: hr. Ponińska z Wrześni, Lange i Balcke z Sremu, Bobrowski z Krzesin.

HOTEL PARYSKI: Mosbach z Wrocławia, Rostkowski z Jarocina, Goździewska z Srody, Wulkowski z Glinna, Słagowski z Pawłowa, Liske z Roszkowa.

KEILERA HOTEL ANGIELSKI: Rothmann z Wągrowca, Zwirn z Rogoźna, Badt z Keyni, Fuchs i Zitron z Witkowa, Prochowicki z Wrocławia, Braun z Rawicza, Boas z Keyni, Silberstein z Buku, Hartenbeim z Żerkowa, Tonn z W. Rybna, Klabecki z Gronówka, Klakow z Gutschehland, Hoesz z Lwówka, Hermann z Torunia, Schwarz z Kościana, Ritter z Wrocławia.

EICHNER BORN: Lewinsohn z Berlina, Salomon z Skoków, Kaplan z Gniezna.

Groch na pastwę 38—46 tal.

Olój rzepiowy na Czerwiec Lipiec 13 1/2 do 12 3/4 tal., na Wrzesień Paźdz. 13 1/2 — 1/2 — 3/4 tal., na Paźdz. List. 13 3/8 — 1/24 — 11/24 tal.

Olój lniany 14 1/2 tal.

Okowita na Maj i Maj Czerwiec 15 1/24 — 1/6 do 1/4 tal., na Czerwiec Lipiec 15 3/12 tal.

Kurs giełdy Berlińskiej.

Dnia 10. Maja 1864.	Sto-pa-pCt.	Na pr. kurant
Pożyczka rządowa dobrowolna	4 1/2	100
" z roku 1859	4 1/2	105 3/4
" z roku 1856	4 1/2	100
" z roku 1853	4	95
Oblig. długu skarbowego	3 1/2	90
dito Marchii Elektoralnej i Nowej	3 1/2	—
dito miasta Berlina	4 1/2	102
dito "	3 1/2	—
Listy zastawne Marchii Elekt. i Nowej	3 1/2	—
dito "	4	99 1/2
dito Pruss Wschodnich	3 1/2	—
dito Pomorskie	3 1/2	—
dito "	4 1/2	99 1/2
dito W. X. Poznańskiego	4	—
dito W. X. Poznańskiego	3 1/2	—
dito W. X. Pozn. (nowe)	4	95 1/2
dito Szląskie	3 1/2	98
dito Pruss Zachodnich	3 1/2	84 1/4
Bilety rentowe Poznańskie	4	95 1/4
Obligacje miejskie II. Em. Pozn.	4	—
Obligacje prowincyalne Poznańskie	5	101
Papiery banku prow. Poznańskiego	—	96
Louisdory	—	110 1/4
Akeye kolei żelazn. Starogr. Pozn.	4	100

CENY TARGOWE

w mieście Poznaniu.

	dnia 11. Maja 1864 r.					
	od			do		
	tal.	sgr.	fn.	tal.	sgr.	fn.
Pszenicy pięknej, szefel po 16 garu.	2	5	—	2	7	6
Pszenicy średniej	2	2	6	2	3	9
Pszenicy ordynaryjnej	1	26	3	1	27	6
Żyta przedniego, szefel	1	12	6	1	15	—
Żyta lżejszego	1	10	—	1	11	3
Jęczmienia dużego, szefel	—	—	—	—	—	—
Jęczmienia małego	—	—	—	—	—	—
Owsa, szefel	—	27	—	—	27	6
Grochu do gotowania, szefel	—	—	—	—	—	—
Grochu na pastwę	—	—	—	—	—	—
Rzep zimowy	—	—	—	—	—	—
Rzepik zimowy	—	—	—	—	—	—
Rzep latowy	—	—	—	—	—	—
Rzepik latowy	—	—	—	—	—	—
Tatarki, szefel	—	—	—	—	—	—
Koniczyna czerwona, cent. 100 fn.	—	—	—	—	—	—
Koniczyna biała	—	—	—	—	—	—
Ziemniaków, szefel	—	16	—	—	17	—
Masła, garniec	2	10	—	2	20	—
Siana, centnar	—	—	—	—	—	—
Stomy, kopa po 100 funt. w. Z. c.	—	—	—	—	—	—
Oleju rzepiowego, cent. po 100 fn.	—	—	—	—	—	—

Spirytus.

Beczka 100 kwart 80 % Tralles.

Dnia 10. Maja	14	10	—	do 14	15	—
" 11. "	14	10	—	" 14	15	—

Kommissya do ustanowienia ceny spirytusu.